

Stížnost majitele uhynulé klisny na veterinárního lékaře z důvodu stanovení nesprávné diagnózy a nasazení nevhodného léčebného postupu, se žádostí o finanční náhradu přesahující 150 000 Kč.

Jedná se o úhyn dostihové klisny, plnokrevníka, staré 3,5 roku, po rodičích s kvalitními výsledky v dostihovém sportu a tudíž s předpokladem dobré výkonnosti na dostihové dráze. Prokazuje to i výsledek dostihu, ve kterém klisna obsadila celkově druhé místo.

Z hlediska veterinární prevence a chovatelské péče bylo konstatováno maximální plnění preventivních opatření včetně sledování zdravotního stavu a zdravotních zkoušek /influenza, tetanus, maleus, dourina, IAE/.

Klisna byla pod pravidelným dozorem smluvního veterinárního lékaře. Majitel se domnívá, že k úhynu došlo v důsledku nesprávné diagnózy a léčebného postupu a že tím vznikl nárok na úhradu vzniklé škody, včetně nákladů na veterinární úkony a nákladů spojených s asanací těla klisny.

Stručná charakteristika případu

V inkriminovaný den došlo při tréninku k pádu klisny s jezdcem. Klisna po pádu spontánně vstala a odklusalas do stáje vzdálené asi 2 km. Telefonicky byl přivolán veterinární lékař, který se dostavil asi do dvou hodin. V té době byla klisna ve výborné kondici, proto bylo provedeno jen „rychlé vyšetření“. Na základě této zběžné prohlídky byla veterinárním lékařem diagnostikována jen povrchová poranění, vesměs se jednalo o oděrky na kůži.

K ošetření ran aplikoval veterinární lékař roztok Betadine, celkově pak Meflosyl inj. (flunixin meglumin) intravenózně a Norostrep (prokain penicilin dihydrostreptomycin) intramuskulárně. Veterinární lékař dále uvádí, že celkovému vyšetření bohužel nevěnoval dostatečnou pozornost a trenérovi i stájníkovi sdělil, že vše bude

v pořádku, proto klisnu nemusejí hlídat s tím, že další ošetření ani vyšetření nepředpokládá.

Druhý den našel stájník klisnu mrtvou. Neprodleně o tom informoval veterinárního lékaře. Ten po ohledání klisny nařídil její pitvu v příslušném veterinárním asanačním ústavu. V anamnéze uvedl předchozí trauma se suspektním vnitřním krvácením.

V pitevním nálezu z veterinárního asanačního ústavu jsou uvedeny pohmožděniny a hematom v okolí vemene s lokalizací na pravé straně a fraktura 15. a 16. žebra vpravo s perforací bránice a následným vnitřním krvácením do dutiny břišní.

Stanovisko soudního znalce

Soudní znalec považuje předložené podkladové materiály za zcela nedostatečné a to jak ze strany ošetřujícího veterinárního lékaře, tak i ze strany obsahu pitevního protokolu.

Veterinární lékař nezajistil dostatečné anamnestické údaje včetně bližšího popisu pádu klisny a popisu okolností, za jakých k pádu došlo (volná dráha, překážky, možnost zranění jinou překážkou, popis vlastního pádu, popis trajektorie pádu, poloha klisny po pádu atd.).

Trénující jezdec měl jistě dostatek zkušeností, aby se mohl k těmto otázkám vyjádřit, stejně tak i k případným změnám chodu klisny před pádem i po pádu, když klusala do stáji.

Podrobnější rozbor těchto anamnestických údajů mohl sloužit následně i k cílenějšímu a podrobnějšímu klinickému vyšetření zraněného zvířete.

Soudní znalec nepovažuje konstatování veterinárního lékaře o provedení tzv. rychlého vyšetření za profesionální popis provedeného klinického vyšetření. O neprofesionalitě postupu vypovídá i přiznání ošetřujícího

lékaře, že bohužel celkovému vyšetření nevěnoval dostatečnou pozornost. Obdobně lze hodnotit i další jeho stanovisko, ve kterém sděloval trenérovi i stájníkovi, že "vše bude v pořádku, klisnu nemusejí pozorovat a další ošetření ani vyšetření nepředpokládá". Vzhledem k tomu, že již zmíněné klinické vyšetření bylo pouze zběžné, lze hodnotit toto prohlášení přinejmenším jako nezodpovědné.

Naproti tomu odborně a odpovědně provedené prvotní klinické vyšetření by odhalilo byť i jen náznaky vážného vnitřního poranění zvířete (jako např. bolestivost v krajině hrudníku při palpaci – fraktura dvou žebere by jistě takovou odezvu vyvolala).

Vzhledem k tomu, že po pádu došlo i k vnitřnímu krvácení (i když jeho intenzita nemusela být v průběhu prvního vyšetření výrazná), mohly se jeho příznaky projevit anemizací viditelných sliznic (oční spojivka, dutina ústní).

Tyto prvotní nálezy mohly vést následně k doporučení dalšího sledování během noci a mohly být podkladem pro diagnózu vnitřního krvácení, i když by šlo jen o diagnózu suspektní. Následně by majitel zvířete nemohl prohlásit, že se jednalo o špatnou diagnózu vedoucí k nedostatečnému ošetření klisny a tím i k zavinění jejího úhynu.

Podrobný pitevní nález však mohl zodpovědět otázku, zda utrpená zranění v dutině hrudní i břišní byla při včasné a správné diagnóze léčitelná či nikoli. Předložený pitevní nález je však velmi skromný a poskytuje do značné míry pouze obecné informace. Takovýto pitevní nález neposkytuje možnost objektivizace a posouzení příčiny vzniku poranění především vnitřních orgánů. Nelze posoudit ani celkový nález na orgánech v dutině břišní i v dutině hrudní (srdce, plíce,

játra, bránice, stav hlavních krvinek (cív). Tento pitevní nález není zřejmě ani dostatečným podkladovým materiálem pro řešení pojistné události se strany pojistěnce.

Pitevní nález měl poskytnout konkrétní popis chorobných změn včetně velikosti hematomu v okolí vemene, přesnou lokalizaci pohmožděnin a jejich rozsah, charakter fraktur žeber, jejich lokalizace, místo proniknutí pahýlu zlomeného žebra do dutiny břišní, patologický stav v dutině břišní a hrudní (jednotlivé orgány), zvláště postižení hlavních cév vedoucích ke vykrvácení, množství krve a jejího stavu v dutině břišní a hrudní, stav viditelných sliznic) a stanovení bezprostřední příčiny smrti. Z uvedeného pitevního nálezu nelze jednoznačně zjistit, zda v dutině hrudní nebo břišní nebyly přítomny ještě jiné chorobné stavy, které by mohly např. ovlivnit i rupturu cév.

Znalecký posudek vypracovaný na stávajících podkladech by byl pro

vlastní soudní řízení považován za zcela neobjektivní a napadnutelný zejména ze strany právního zástupce majitele uhynulé klisny.

Závěry a doporučení pro praxi

Tento příklad z praxe dokazuje, že jakékoliv vyšetření pacienta zvláště v případech, kdy lze předpokládat i případné soudní řízení, se nemohou obejít bez komplexnějšího základního klinického vyšetření (zjištění tělesné teploty, dechové a srdeční frekvence, palpáce, perkuse, auskultace, posouzení viditelných sliznic a pohybového aparátu). Vyslovení příznivé prognózy na základě pouhého zběžného vyšetření je vždy nutno posuzovat jako neprofesionální a nezodpovědnou.

Chybný postup byl osobně prokázán i samotným veterinárním lékařem prostřednictvím jeho písemného vyjádření. Jeho žádanka o provedení pitvy uhynulého zvířete v příslušném

veterinárním asanačním ústavu měla důrazně vyžadovat provedení komplexní pitvy, která by pro zpracování znaleckého posudku poskytla objektivní podklady, zvláště pak pro usnadnění soudního řízení a pro potřeby spojené s průběhem řešení pojistné události při finančním vypořádání.

Z pitevního protokolu však nelze jednoznačně prokázat, zda by i přesná diagnóza (kterou jako „špatnou“ napadá majitel), mohla zaručit i výsledek úspěšné léčby, včetně odeslání pacienta na specializované pracoviště, nebo zda by k úhynu způsobeném vykrvácením pacienty došlo v každém případě.

Dodržováním základních vyšetřovacích a diagnostických postupů si každý veterinární lékař zabezpečuje pozitivní hodnocení své osobní profese.

Prof.MVDr.Jaroslav Konrád, CSc
soudní znalec z oboru zemědělství-
veterinářství

inzerce

Uprostřed přírody pracujeme pro přírodu

Pár slov k historii

Prvního července tohoto roku uplynulo 40 let od okamžiku, kdy bylo v objektech bývalého statku Chotouňský dvůr v Pohoří-Chotouňi nedaleko od města Jílové u Prahy založeno Výzkumné středisko pro veterinární léčiva jako součást VHJ SPOFA.

Nedlouho po svém vzniku bylo toto Výzkumné středisko reorganizováno a na jeho základech vznikl v roce 1973 Výzkumný ústav pro biofaktory a veterinární léčiva (VÚBVL), který vedle výzkumu veterinárních léčiv v Chotouňi rozšířil svou aktivitu na vývoj doplňků biofaktorů pro výživu zvířat v nově přičleněných prostorách v Praze-Horních Počernicích a na vývojové biosyntetické výroby, které byly lokalizovány v Kouřimi. V rámci podniku Biotika ve Slovenské Lupči bylo rovněž vytvořeno detašované pracoviště VÚBVL zaměřené na biotechnologie, zejména L-lysin a další biosyntézy.

Aktivita jednotlivých částí ústavu byly zaměřeny do výzkumu a vývoje veteri-

nárních léčiv, medikovaných přípravků a surovin pro farmaceutickou výrobu:

Pracoviště Pohoří-Chotouň

Na pracovišti v Pohoří-Chotouňi byly vyvíjeny přípravky pro terapii orgánových onemocnění, gynekologických onemocnění a mastitid. Dále se zde tým specializovaných pracovníků zabýval problematikou sterility a poruch reprodukce, synchronizace říje, ovlivňování reprodukčních procesů ve velkochovech skotu, malých přežvýkavců a dalších druhů hospodářských a domácích zvířat. Nezanedbatelnou část aktivit pracoviště představovaly rovněž otázky terapie a prevence metabolických poruch, externích a interních parazitárních onemocnění, včetně prevence a léčby kokcidiozy, i vývoj specifických lékových forem antibiotik a dalších přípravků pro léčbu parazitárních a infekčních onemocnění v chovech ryb a lovné zvěře.

Výzkumné středisko Praha-Horní Počernice

Výzkumné středisko v Praze-Horních Počernicích bylo od počátku zaměřeno na vývoj a výrobu doplňků biofaktorů pro krmné směsi určené pro hospodářská zvířata, příp. volně žijící zvěř. Předmětem zájmu zde působících specialistů bylo v té době zejména sledování optimální aplikace stimulatorů růstu, problematika přísad esenciálních aminokyselin, antioxidantů a také makro- a mikrominerálií.

Výzkumný a vývojový ústav Kouřim

Ve Výzkumném a vývojovém závodě v Kouřimi byla realizována výroba nutričního antibiotika Bacitracin na základě vlastní technologie vypracované ve spolupráci s ČSAV. V roce 1976 byla obdobným způsobem zahájena ve spolupráci s ČSAV výroba antibiotika Tylosin pro terapeutické účely, která byla postupně předána do Biotiky ve

Slovenské Lupče. Další technologií dopracovanou ve spolupráci s ÚOCHB byla výroba kyseliny L-asparagové. Počátkem 80. let minulého století byla provedena celková rekonstrukce tohoto závodu spolu s výstavbou další fermentační kapacity, ve které byl vyráběn Monensin. Ve výzkumu byly rozpracovány technologie výroby dalších polyeterových antikokcidik jako Salinomycinu a Lasalocidu.

V průběhu prvních 25 let činnosti bylo v ústavu zpracováno celkem 480 závěrečných a dílčích odborných zpráv a do výroby a praxe bylo zavedeno nebo bylo inovováno přes 170 veterinárních léčiv a přípravků, které představují prakticky celý veterinární sortiment vyráběný v podnicích bývalého koncernu SPOFA.

Komplexnost činnosti ústavu doplňovaly také poměrně rozsáhlé obchodně-servisní, propagační a vydavatelské aktivity pro tuzemsko i zahraničí.

Vznik akciové společnosti BIOPHARM, VUBVL

V roce 1990 došlo v souvislosti se společensko-ekonomickými změnami k rozpadu konglomerátu podniků SPOFA a spolu s tím i ke kritickému přehodnocení výzkumných a vývojových aktivit ústavu i existujícího portfolia farmaceutických výrobků z hlediska jejich perspektiv a konkurenceschopnosti na tuzemském i zahraničních trzích.

Bezprostředním dopadem pro ústav bylo v roce 1991 dočasné vytvoření státního podniku, řízeného ministerstvem zdravotnictví, a jeho transformace do akciové společnosti BIOPHARM, Výzkumný ústav biofarmacie a veterinárních léčiv v roce 1993. Následný privatizační proces vyústil v úplné oddělení místně odloučených pracovišť ústavu. Na základech střediska v Praze-Horních Počernicích vznikl nový samostatný subjekt pod názvem BIOFAKTORY Praha, s. r. o. Výrobní závod v Kouřimi byl začleněn do struktury švýcarské firmy LONZA. Obě tyto společnosti po privatizaci velmi dobře prosperují a úspěšně se zapojily do mezinárodního obchodu.

Majoritním vlastníkem ústavu se v té době stala firma Léčiva Praha (dnes ZENTIVA), která však po vlast-

ní privatizaci a přehodnocení strategických cílů, jejichž těžiště se postupně koncentrovalo do oblasti humánní farmacie a výroby generických léčiv a přípravků, ustoupila od původních výzkumných a vývojových záměrů a v roce 2000 prodala svůj akciový podíl v ústavu společnosti PharmBio, jejímž majoritním vlastníkem je italská farmaceutická firma FATRO S. p. A.

Akciová společnost BIOPHARM, Výzkumný ústav biofarmacie a veterinárních léčiv postupně značně rozšířila své aktivity, což značnou měrou přispělo ke stabilizaci jejích základních ekonomických parametrů a vytvořilo předpoklady pro její další rozvoj i při radikálně změněných vnějších podmínkách.

Nutným předpokladem těchto procesů byla a i nadále zůstává značná investiční a inovační aktivita, která si jen v posledních 10 letech vyžádala více než 120 milionů korun.

V průběhu devadesátých let byl dokončen vývoj vakcín řady LIVACOX® proti kokcidióze kura domácího.

Výroba a prodej vakcín Livacox®

Rozhodnutí o samostatné výrobě a tržní realizaci vakcín LIVACOX®, následná výstavba výrobní jednotky odpovídající požadavkům Správné výrobní praxe (SVP, resp. GMP) a postupné vybudování distribuční sítě ve více než 40 zemích světa umožnilo společnosti diverzifikovat zdroje financování a získat určitou nezávislost na kolísající poptávce zadavatelů výzkumných a vývojových zakázek. Touto cestou se otevřel nový prostor pro zajištění ekonomických potřeb a zhodnocení dosavadních poznatků a zkušeností pracovníků firmy v rámci nově zavedených výrobních, marketingových a obchodních aktivit.

Sortiment vlastních přípravků byl postupně rozšířen také o řadu přípravků pro lovnou zvěř a o veterinární masti.

Tradiční orientace pracovníků společnosti na vývojové a experimentální aktivity v oblasti veterinárních léčiv nalézají v posledních letech velmi široké využití rovněž v souvislosti se vstupem naší země do EU a zvyšujícími se požadavky registračních úřadů na podrobnost,

komplexnost a celkovou odbornou úroveň dokumentace, předkládané pro registrační proces nejen v jednotlivých členských zemích, ale i v USA a dalších zemích, které se nacházejí mimo tento hospodářsko-politický prostor.

Široký odborný záběr, plná certifikace laboratorních prostor a testovacích procesů v souladu s požadavky Správné laboratorní, Správné klinické a Správné výrobní praxe (SLP, SKP a SVP, resp. GLP, GCP a GMP) a průběžné investice cílené do nejmodernějšího přístrojového a technologického vybavení umožňují společnosti poskytovat stále komplexnější farmakologické služby rozšiřováním nabídky farmakologických studií prováděných na zakázku externích zadavatelů, kterými jsou v převážné míře firmy z oboru farmacie veterinárního i humánního zaměření a chemie.

Ústav je samozřejmě i nadále schopen v souladu se svou tradicí zajistit i celkový vývoj veterinárních přípravků včetně přípravy registračních podkladů pro tuzemské i zahraniční registrační úřady.

Další perspektivy společnosti

Přes nelehkou ekonomickou situaci posledních let společnost trvale pokračuje ve vlastních výzkumných aktivitách, které nyní vážou přibližně 16% všech zaměstnanců společnosti a které v posledních letech přinesly řadu odborných úspěchů a evropských patentů.

Výzkum je v současnosti v rámci několika projektů řešených za podpory státního rozpočtu a z vlastních prostředků orientován zejména do oblasti biotechnologií, s prioritním zaměřením na rekombinantní vakcíny a na produkci rekombinantních terapeutických proteinů, popř. protilátek, s využitím transgenních zvířat, a dále na oblast dalšího výzkumu kokcidiózy.

Všechny výše naznačené aktivity rozvíjí společnost i nadále tak, aby poskytovala všem svým zákazníkům tradiční jistotu komplexních a vysoce odborných služeb.

Ing. Jan Byrtus, ředitel společnosti
Prof. MVDr. Bohumil Ševčík, DrSc.

Druhý ročník letní mezinárodní školy medicíny exotů v Brně

Běžná představa o univerzitním životě v letních měsících se tradičně shoduje s klasickým obrazem z pohádky o Šípkové Růžence. Tiché posluchárny, prázdné cvičebny. Klid narušený pouze přítomností několika nešťastníků, kteří se marně snaží ulovit zpětně zápočet nebo absolvovat reprobaci. Pouze v několika laboratořích mladí vědci, dokončující projekt a připravující svůj první poster na podzimní mezinárodní konferenci. O tom, že takový obraz patří na většině moderních univerzit minulosti, svědčí bohatá činnost tzv. letních škol. V České republice mají v tomto směru dlouholetou tradici především školy uměleckého zaměření (hudební semináře, fotografické workshopy, básnické dílny, dramatické festivaly) a ústavy lingvistické. Svě postavení si v této formě letní aktivity vybuďovala i Fakulta veterinárního lékařství v Brně. Již druhým rokem se zde letos konala letní škola, určená pro studenty veterinárního lékařství a mladé veterinární lékaře se zájmem o exotické pacienty. V roce 2004 se týdenního kursu **Summer School for Exotic Medicine and Surgery** zúčastnilo 36 studentů a mladých veterinárních lékařů ze šesti zemí. V letošním roce se během července uskutečnily dva kursy, pořádané Klinikou chorob ptáků, plazů a drobných savců FVL, kterých se celkem zúčastnilo 58 studentů a kolegů ze 13 států Evropy a Asie – Rakouska, Velké Británie, Maďarska, Německa, Polska, Litvy, Lotyšska, Estonska, Ruska, Itálie, Makedonie, České republiky a Hong Kongu.

Na základě hodnocení studentů z předešlého roku nebylo třeba nijak zásadně program týdenního kursu měnit. Jednalo se spíše o kosmetické úpravy a technická vylepšení. Denní výuka byla koncipována jako dopolední přednášky s navazující odpolední praktickou výukou na několika pracovištích kli-

niky. Tým vyučujících představovali prof. Michael Hess, dr. Alexandra Scope a dr. Elvira Grabensteiner z Kliniky chorob ptáků, plazů a ryb Veterinární univerzity ve Vídni (obr. 1, 3) a prof. Zdeněk Knotek, dr. Vladimír Jekl, dr. Viktor Tukač a dr. Zora



Obr. 1 - Studentka z Maďarska a Velké Británie při bandážování ptáků pod vedením dr. Scope



Obr. 3 - Prof. Hess při interpretaci výsledků bakteriologické analýzy



Obr. 2 - Italsko-rakouská skupina při nácviku intubace u želvy nádherné

Knotková z Kliniky chorob ptáků, plazů a drobných savců FVL VFU Brno.

Vzhledem k tomu, že úroveň teoretických znalostí i praktických dovedností se u jednotlivých účastníků podobných mezinárodních kursů značně liší, byla opět zvolena optimální forma rozdělení studentů a veterinářů do menších smíšených pracovních skupin tvořených na mezinárodním principu.

Během týdenní intenzivní výuky pod vedením učitelů – specialistů si všichni účastníci prověřili své schopnosti při manipulaci s exotickými pacienty (obr. 2), při odběru vzorků a optimálních postupech aplikace léků, při řešení běžných i středně náročných chirurgických úkolů (obr. 4) i zvládnutí moderních diagnostických metod, mezi které patří u exotických pacientů i interpretace výsledků zobrazovacích metod u vybraných kazuistik. Tradič-



Obr. 4 - Ovariohysterektomie u potkana v provedení rakouských studentek



Obr. 5 - Polští studenti při endoskopickém vyšetření u kalouse

ně byl velký důraz kladen na seznámení s moderním technickým vybavením a metodickými postupy veterinární endoskopie u plazů ptáků a drobných savců, s možností vlastního vyzkoušení všech postupů i sestavování jednotlivých pracovních setů (obr. 5).

Dvoudenní blok věnovaný anestezii, chirurgii a endoskopii byl opět velmi kladně hodnocen všemi účastníky letní školy. V tomto směru je nutno vyjádřit poděkování všem pracovníkům sekce endoskopie firmy Karl Storz z Tuttlingenu, jmenovitě pak paní dr. Reglind Huhn, dr. Kuropatwovi a ing. Štorkovi za opětovné poskytnutí špičkové techniky a za soustavnou podporu, kterou věnují rozvoji veterinární endoskopie na VFU Brno. Tradičně se na přípravě organizace i podpoře zdárného průběhu obou kursů letní školy podílela firma Bayer HealthCare, zastupovaná původně dr. Petrou Haasovou a nověji dr. Richardem Mackem a paní Adámkovou. Jmenovaným třem kolegům i jejich spolupracovníkům v zahraničí děkujeme za výbornou spolupráci při přípravě kurzů a dlouhodobý zájem o naši práci v oblasti veterinární medicíny u exotických zvířat a zvířat zoologických zahrad.

Zvláštní poděkování je třeba vyjádřit oběma národním kancelářím pro akademickou spolupráci a mobilitu AKTION (DZS MŠMT Senovážné náměstí 26 Praha; ACM



Obr. 6 - Rakouská studentka přebírá certifikát a upomínkový dárek

ÖAD Alserstrasse 4/1/15/6), které svou významnou podporou umožnily vysoce kvalitní technické zabezpečení kursu a pro účast rakouských studentů zabezpečily zcela vynikající podmínky.

Technické zabezpečení a asistenci při výuce zajišťovali dr. Ladislav Taras, paní Petra Paulíková, Květoslava Jahodová, Dagmar Karešová, Marta Stehlíková a pan Pavel Haas. Poděkování za perfektní zvládnutí všech provozně-ekonomických náležitostí patří paní Marii Langerové, pečlivé zajištění čistoty a pořádku ve všech prostorách výuky zabezpečila paní Dana Slezáková.

Každý účastník kursu obdržel na závěr osobní certifikát a drobný upomínkový předmět (obr. 6).

Všichni účastníci obou kursů letní školy 2005 vypracovali podrobná hodnocení, jejichž analýza poskytla představitelům obou klinik uvede-



Obr. 7 - Letní škola 2005 - první týden



Obr. 8 - Letní škola 2005 - druhý týden

ných veterinárních univerzit cenné informace pro přípravu dalšího ročníku.

Naším cílem je, aby zahraniční studenti a veterinární lékaři, kteří se letní školy zúčastnili (obr. 7, 8), ve své každodenní praxi využili získané informace a na pobyt na Veterinární a farmaceutické univerzitě v Brně vzpomínali v dobrém.

Prof. MVDr. Zdeněk Knotek, CSc.

INZERCE

Do veterinární nemocnice pro malá zvířata v Praze, s rozsáhlým přístrojovým vybavením a hospitalizací, přijmeme **veterinární lékaře** se zájmem o specializaci a práci v mladém kolektivu. Kontakt: 775 688 637

Pro nově otevřenou veterinární nemocnici v Praze přijmeme **veterinární asistenty/ky**. Práce v mladém kolektivu, třísměnný provoz. Požadavky: SŠ vzdělání, kladný vztah ke zvířatům, flexibilita. Kontakt: 775 688 637

Pro nově otevřenou veterinární nemocnici v Praze přijmeme **recepční**. Dvoustěnný provoz, práce v mladém kolektivu. Požadavky: příjemné vystupování, kladný vztah ke zvířatům, uživatelská znalost práce na PC, základní znalosti AJ. Kontakt: 775 688 637

Přijmeme veterinární lékařku-lékaře (i absolventy) na veterinární kliniku pro malá zvířata v Příbrami (endoskop, RTG, USK, EKG...). Byt k dispozici. Nástup možný ihned. Tel. 318 623 250, ve večerních hodinách 724 277 230. E-mail: klinika@weilovna.cz

Setkání veterinárních lékařů – absolventů po 20 letech od promoce!

Veterinární lékaři, kteří ukončili studium na jaře r. 1985, se opět sejdou. Setkání se uskuteční v hotelu Santon na brněnské přehradě dne 18. 11. 2005 od 16 hodin. Svou účast potvrdte prosím na adrese: irena.sekaninova@agroweb.cz

Setkání veterinárních lékařů
po dvaceti letech od promoce!

**Veterinární lékaři,
kteří ukončili studium
na jaře r. 1985 se opět sejdou
na brněnské přehradě –
dne 18. 11. 2005
v hotelu Santon v 16.00.**

Svou účast potvrdte prosím na adrese
irena.sekaninova@agroweb.cz

VZDĚLÁVACÍ A SPOLEČENSKÉ AKCE

Datum	Název akce	Kontaktní adresa	Místo	Stát
ŘÍJEN				
7. 10. 2005	Bezpečnost potravin – zdravotní nezávadnost, kvalita, dozor (SAPARD)	Institút celoživotního vzdělávání a informatiky, Klára Holešovská, DiS, Palackého 1 – 3, 612 42 Brno, tel.: 541 562 088, fax: 541 219 754, e-mail: holesovskak@vfu.cz	Brno	CZ
8. 10. 2005	Praktické zkušenosti z ortopedie a neurologie	Cymedica, spol. s r. o., Pod nádražím 853, 268 01 Hořovice, tel.: 311 545 011, fax: 311 513 611, zelená linka: 800 137	Brno	CZ
8. 10. 2005	Alternativní přístupy v léčbě koní (B.M.T – technika dle T. Bowena, EAD – elektroakupunktura diagnostika, homeopatie)	Marie Vargová, mobil: 603 170 570, Jindřiska Vladyková, mobil: 777 068 872, e-mail: jindriska.vladykova@seznam.cz	Roudné u Českých Budějovic	CZ
15. – 16. 10. 2005	Nová Veterinária	MVDr. Tíbor Brauner +421 905 612 373, MVDr. Igor Krampel +421 905 511 971, e-mail: info@savlmz.org, www.savlmz.org	Báňská Bystrica	SK
17. – 21. 10. 2005	Kvalifikační kurz pro pracovníky veterinárních správ dle § 26 zákona č. 246/92 Sb., na ochranu zvířat proti týrání	Institút celoživotního vzdělávání a informatiky, Milena Novotná, Palackého 1 – 3, 612 42 Brno, tel.: 541 562 089, fax: 541 219 754, e-mail: novotnam@vfu.cz	Brno	CZ
19. 10. 2005	XXXV. Lenfeldovy a Höklovy dny	Lenka Koresková, Ústav hygieny a technologie mléka VFU Brno, Palackého 1 – 3, 612 42 Brno, tel./fax: 541 562 711	Brno	CZ
21. 10. 2005	1. mezinárodní neurologický kongres	AA-vet, tel.: 271 751 907, fax: 272 650 413, e-mail: velebny@seznam.cz, www.aavet.cz/neurologicka_konference	Praha	CZ
20. – 21. 10. 2005	Drůbež 2005	ČAAM, MVDr. Karel Kovařík, Palackého 1 – 3, 612 42 Brno, tel.: 603 582 668, e-mail: karkov@vfu.cz, karkov@seznam.cz	Brno	CZ
21. – 23. 10. 2005	Výroční konference ČAVLMZ – kardiologie	Česká asociace vet. lékařů malých zvířat (ČAVLMZ), B. Mišurcová, Palackého 1 – 3, 612 42 Brno, tel.: 541 562 394, 603 273 159, e-mail: misurcovab@vfu.cz	Praha	CZ
28. – 29. 10. 2005	Rentgenová a ultrazvuková diagnostika onemocnění močového aparátu malých zvířat	Atomvet, s. r. o., Jitka Kerlelová, Ostašovská 521, 460 01 Liberec 11, tel./fax: 485 113 655, e-mail: info@atomvet.cz	Brno	CZ
LISTOPAD				
4. - 5. 11. 2005	Kurz radiační ochrany pro práci s RTG Zkouška odborné způsobilosti	V. M. K., Ing. K. Uvírová, Na Proseku 9/45, P. O. Box 43, 190 21 Praha 9, tel.: 607 885 821, 283 880 150, fax: 283 882 255, e-mail: uvirova@vmk-rtg.cz, www.vmk-rtg.cz	Praha	CZ
11. 11. 2005	Bezpečnost potravin – zdravotní nezávadnost, kvalita, dozor (SAPARD)	Institút celoživotního vzdělávání a informatiky, Klára Holešovská, DiS, Palackého 1 – 3, 612 42 Brno, tel.: 541 562 088, fax: 541 219 754, e-mail: holesovskak@vfu.cz	Brno	CZ
12. 11. 2005	Výživa vysokoužitkových dojnic	Česká buiatrická společnost, prof. Hofírek, Palackého 1 – 3, 612 42 Brno, tel.: 541 562 401 – 2, fax: 549 248 841 e-mail: hrubai@vfu.cz	Brno	CZ
24. 11. 2005	Pacient s akutní dušností Epilepsie – diagnostika a terapie	Cymedica, spol. s r. o., pí. Zdeňka Blahovcová, Pod nádražím 853, 268 01 Hořovice, tel.: +420 311 545 011, e-mail: blahovcova@cymedica.cz	Hradec Králové	CZ
26. 11. 2005	Forum veterinární techniky, farmacie a vzdělávání	Institút celoživotního vzdělávání a informatiky, MVDr. Mirko Treu, Palackého 1 – 3, 612 42 Brno, tel.: 541 562 090, fax: 541 569 754, e-mail: treum@vfu.cz	Brno	CZ
26. – 27. 11. 2005	Mezinárodní oftalmologický kongres Oftalmologie u malých zvířat – systémová onemocnění projevující se na oku, diferenciální diagnostika slepoty	M + H VET, s. r. o., Kudlovice 3, 687 03 Babice, tel.: 731 616 908, 731 616 900, www.mhvet.cz	Brno	CZ
27. 11. 2005	Pokročilá onkologická chirurgie	MVDr. Michal Vlasín, PhD., tel.: 723 816 781, fax: 541 230 979, e-mail: vlasinm@vfu.cz	Brno	CZ
27. 11. 2005	Nespecifické gastroenteritidy – možnosti řešení pomocí homeopatie (případy, materia medica nejčastěji používaných léků, repertorizace)	MVDr. Eva Malcová, Starý Dvůr 94/5, 250 92 Šestajovice, tel.: 281 963 368, mobil: 602 313 406, e-mail: eva.malcova@atlas.cz	Praha	CZ
PROSINEC				
8. 12. 2005	Onemocnění PCV2 – aktivní opatření v postižených chovech	Česká společnost vet. lékařů – specialistů na nemoci prasat (CPVS), K. Šaldová, Palackého 1 – 3, 612 42 Brno, tel.: 541 562 430, e-mail: saldovak@vfu.cz	Nové Dvory	CZ
9. 12. 2005	Bezpečnost potravin – zdravotní nezávadnost, kvalita, dozor (SAPARD)	Institút celoživotního vzdělávání a informatiky, Klára Holešovská, DiS, Palackého 1 – 3, 612 42 Brno, tel.: 541 562 088, fax: 541 219 754, e-mail: holesovskak@vfu.cz	Brno	CZ

Využití doplňkové a nekonvenční péče o zdraví zvířat – 2005

V pátek 17. 6. 2005 se v Českých Budějovicích v areálu Jihočeské univerzity konal již 5. ročník vědecké konference s mezinárodní účastí zaměřený na doplňkovou a nekonvenční péči zvířat.

Organizace se opět zhostila veterinární sekce České lékařské homeopatické společnosti v Praze a Ústav anatomie a fyziologie hospodářských zvířat Zemědělské fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích.

Po zkušenostech z předchozích ročníků jsme letošní ročník konference roz-

dělili na dvě části. Dopoledne se konala vědecká konference, do které byly přijaty příspěvky se sdělením originálních empirických či teoretických výsledků v dané oblasti, v odpoledních hodinách navázal seminář s praktickými zkušenostmi z oblasti nekonvenční léčby zvířat. Motem semináře bylo rčení „Lékař léčí, Příroda uzdravuje“.

Na konferenci byly hodnoceny fyzikální vlivy na zdraví zvířete, vliv různých přírodních látek přidávaných do krmení na zpevnění zdravotního stavu zvířete



a dva příspěvky se týkaly léčby – detoxikace karcinomu mléčné žlázy u fen a homeopatie v dermatologické praxi. V dopolední části mě nejvíce zaujala kolegyně MVDr. Mária Fialkovičová z Univerzity veterinárskeho lekárstva v Košicích s příspěvkem „Homeopatia jako neocenitelná součást dermatologické terapie“. Na košické univerzitní klinice tímto způsobem ošetří asi 30 % derma-

tologických pacientů a homeopatie se vyučuje na univerzitě jako nepovinný předmět.

Odpoledne jsme v seminární části vyslechli příspěvky výhradně z oblasti léčby (homeopatie, autoisopatie, různé techniky masáží, přirozená úprava kopyt koní, elektroakupunkturální diagnostika nemocí, komplexní přístup k řešení problematiky nežádoucího močení koček). Za nejdůležitější pokládám postoj k majitelům, který se v různých obměnách objevoval ve všech příspěvcích: umožněte svým zvířatům co nejpřirozenější prostředí, vnímejte jejich požadavky na prostředí a denní rytmus, jen tak se vyhnete větším zdravotním problémům. Většina metod z nekonvenční oblasti je harmonizující, posilující a vyžaduje opravdu větší spolupráci ze strany majitele než konvenční metody léčby. Mnohdy je nutné vyjít z rutinních postu-

pů myšlení a žití, z většinového pohledu na sebe a své okolí, změnit své zvyky a návyky a tak poskytnou zvířeti větší prostor, včetně prostoru k uzdravení.

Podrobněji se můžete seznámit s obsahem konference prostřednictvím sborníku, který vydala Zemědělská fakulta Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích; je k dispozici jak v CD formě (možno zaslat poštou, objednávky na níže uvedené adrese), tak v tištěné formě (k zapůjčení v knihovnách, ISBN 80-7040-776-X). Vybrané příspěvky jsou postupně zveřejňovány v časopise Homeopatické listy (např. č. 3 a 4/2005).

Na závěr chci ještě jednou touto cestou poděkovat Čajírně a kafírně v Českých Budějovicích za vynikající celodenní občerstvení a příjemné prostředí při večerním posezení, firmě Heel za všestrannou podporu, Jihočeské univerzitě

za poskytnutí přednáškové místnosti a techniky. Příjemná byla i účast prezentací dvou firem – Jihospol a s. Strakonice a Werfft spol. s r. o.

Těším se na setkání s Vámi příští rok v pátek 16. června opět v Českých Budějovicích; chceme pozvat hosta z rakouské společnosti pro veterinární homeopatickou medicínu a pokusíme se konferenci rozšířit o praktický seminář, kde budete mít možnost seznámit se s některými metodami v praxi. Naším hlavním cílem je vytvořit prostředí pro setkání odborníků a chovatelské veřejnosti, všech, kteří se zajímají o nekonvenční přístupy ke zdraví zvířat.

MVDr. Michal Jiříčka

Koordinátor veterinární sekce ČLHS

Heydukova 25

České Budějovice 370 01

Tel.: 386 462 573, 736 533 763

26. předání zlatých diplomů

30. červen letošního roku byl dnem, kdy naši starší kolegové převzali z rukou prorektora VFU, prof. MVDr. Zdeněka Pospíšila, DrSc. a děkana FVL, prof. MVDr. Miroslava Svobody, CSc., tzv. **zlaté diplomy**, symbolizující obnovení diplomu po 50 letech. Tradice předávání zlatých diplomů byla založena při oslavě 50. výročí založení školy, 12. prosince 1968, po vzoru tradice vídeňské školy. Dnešní brněnská VFU je pravděpodobně jediná vysoká škola u nás, jež tento akademický akt zavedla a upevňuje tak tradiční dobré spojení veterinární veřejnosti a akademické instituce. Letošní slavnostní zlaté promoci byli přítomni kromě výše jmenovaných i děkan FVHE, prof. MVDr. Vladimír Večerek, CSc., proděkan FaF, doc. MUDr. Jiří Nečas, CSc., předsedkyně akademického senátu univerzity, doc. MVDr. Alena Pechová, CSc. Slavnost řídili proděkané FVL, doc. MVDr. Leoš Pavlata, PhD. a prof. MVDr. Jaroslav Doubek, CSc. Letos poprvé se zúčastnil předání výše uvedených latinsky psaných dokumentů s předtištěným zlatým textem, jenž je



podepsán třemi funkcionáři školy a promočního aktu, i prezident Komory veterinárních lékařů ČR, MVDr. Jan Bernardy. Ten se s jubilanty ještě před vlastním aktem setkal v Kabinetu dějin. Po krátkém proslovu se zapojil do četných kuloárových diskusí a seznámil se s činností sekce dějin Společnosti veterinárních lékařů na poli přípravy tzv. zlatých promoci. Letos muselo být zpracováno více jak 70 stručných životopisů a vyřízení četné korespondence pro zajištění účasti jubilujících absolventů. Příprava celé akce byla dokonalá a její průběh byl dojemný. Osobně bylo předáno 53 zlatých diplomů, zbývající byly zaslány poštou. Z ciziny si přijeli vyzvednout diplom významné osobnosti absolventského ročníku 1955, MVDr. Yvone Jaccardová-Lambertová ze Švýcarska, prof. MVDr. Otakar Bárta ze Spojených států amerických a MVDr. Václav J. Vašák z Kanady. Tento ročník byl během studií poznamenán tragédií, jež se odehrála při zemědělské brigádě na Znojemsku, kdy došlo ke střetu traktoru vozícího studenty s vlakem a která si vyžádala oběti na životech. Bohužel i při porovnání počtu absolventů, jejichž seznam může-

me pod letopočtem 1955 nalézt v některé z publikací vydaných u příležitosti výročí školy, a oceněných zjistíme, že mnoho kolegů se této chvíli nedožilo. Jejich památku uctili účastníci slavnostní promoce minutou ticha, k níž je vybídl plk. MVDr. Otto Pawel PhD., který jménem absolventů po padesáti letech pronesl velmi poutavý a ročník charakterizující projev, v němž exaktně vyjmenoval veškeré oblasti, v nichž se jeho kolegové i on sám v průběhu profesní kariéry úspěšně uplatnili. Vystihl tak faktickou náplň činnosti kolegů – jubilujících veterinárních lékařů, mezi nimiž byli četní odborníci působící v Alžírě, významní pracovníci výzkumných, vědeckých a vzdělávacích institucí i odborníci a představitelé veterinární služby. Po slavnostním aktu ještě někteří pokračovali v započatém setkání v Kabinetu dějin veterinární medicíny Veterinární a farmaceutické univerzity. Poděkování za krásný a jímavý průběh celého dne patří kromě výše jmenovaných akademickým funkcionářům také skupině lidí, tvořících jádro Sekce dějin veterinární medicíny při Společnosti veterinárních lékařů, kteří se podíleli na přípravě i realizaci slavnostního aktu i doprovodného programu. Za všechny jmenujme prof. Böhma, dr. Šindláře a ing. Vránovou.

Pavel Brauner

Zvěrolékař vítězem Velké pardubické

Před 140 lety se narodil F. Bartoš

Jeho jméno ani v obvyklejší transkripci Bartosch současné veterinární veřejnosti mnoho neříká, ale ti, kteří mají blízko k dostihovému sportu, o něm většinou slyšeli. Jeho cesta ke koním a veterinární medicíně nebyla jednoduchá. Narodil se 9. 9. 1865 v jihomoravských Židlochovicích, městě tehdy převážně německém. Měl původně převzít otcův obchod, ale láska ke koním ho po studiu na obchodní akademii, zavedla na vídeňskou zvěrolékařskou školu, kde však byl, údajně pro nízký věk, odmítnut. Skutečnou příčinou asi byla tehdejší organizace školy, která byla právě v letech 1850 – 1896 institucí vojenskou (K.u.k.Militär-Tierarznei-Institut) a přijímala civilní studenty jen v omezeném počtu. Založila ji císařovna Marie Terezie již roku 1765 a patří tak k nejstarším veterinárním učilištím na světě. Podle současných měřítek měla až do roku 1905, kdy byla přejmenována na Vysokou školu zvěrolékařskou a postupně získala i obvyklá univerzitní práva (např. volit rektora a promovat doktory), charakter střední školy a maturita nebyla ke studiu nutná. Aby si přijetí usnadnil, vstoupil Franz Bartosch jako osmnáctiletý na radu svého bratrance, vojenského zvěrolékaře, v haličském Tarnově do 11. dragounského pluku c.k.armády a tam se vyučil podkovářem. Díky těmto okolnostem byl pak roku 1884 bez obtíží přijat na vídeňské škole ke dvouletému internímu studiu a po předepsané praxi u jezdeckých jednotek získal roku 1890 zvěrolékařský diplom. Vojenští veterináři nebyli prakticky až do světové války důstojníky, ale pouze úředníky - zaměstnanci vojenské správy. Proto byla jejich služba volnější a směli vedle ní provozovat soukromou praxi jako přílepkování ke skromnému služnému. Bartosch se začal zajímat o dostihové koně a během času sám dostihy i jezdit. Vzhledem ke svým omezeným finančním



Foto: F. Bartoš kolem roku 1930 (archiv autora)

možnostem byl při nákupu koní často odkázán na zvířata fyzicky či psychicky postižená, jejichž vyléčení a návratu na dostihovou dráhu věnoval své veškeré hipiatrické znalosti a zkušenosti. Když je roku 1900 s 11. hulánským plukem přeložen do Pardubic, začíná sportovně nejslavnější období jeho života. Na okraji města zakládá při své praxi dostihovou stáj až s 30 koňmi a jejímu provozu věnuje veškeré své úsilí i prostředky. I když obsazuje většinou rovinové dostihy v celé západní části monarchie a přilehlých částech Německa, sní o úspěších v dostizích překážkových a zejména pak ve Velké pardubické steeplechase, nejstarším a nejtěžším překážkovém závodě kontinentu, který se jel poprvé roku 1874. Své koně sedlá nejraději sám, ale zaměstnává i další jezdce, mezi které se časem zařadí i jeho syn, pozdější proslulý německý žokej a trenér Franz Landler. Do dějin českého turfou se Bartosch zapsal již jako vítěz zahajovacího dostihu na nově otevřené pražské dostihové dráze v Chuchli s klisnou Gitta roku 1906. Jasnou prioritou však pro něj byla Velká pardubická

a o své vítězství se v ní pokoušel deset let. Jeho celoživotní sen se splnil v neděli 13. října 1912, kdy náskokem pěti délek zvítězil v poli 11 koní na šestiletém plnokrevném hřebci vlastního chovu JAMAGATA (po Chislehurst z Win Some Money). Na této importované klisně lze snad nejlépe doložit Bartoschovy terapeutické a chovatelské schopnosti. Původně patřila Alexandru Thurn - Taxisovi proslulém svoji dostihovou stájí v celé Evropě, ale po těžkém zranění (fraktura spěnkových kostí obou hrudních končetin) ji Bartosch dostal od majitele jako určenou k utracení darem. Zvěrolékař Win Some Money nejen zachránil, ale i vyléčil do té míry, že byla schopna připuštění slavným Chislehurstem, otcem vítěze německého Derby 1902. Jejich potomek Jamagata se sice na rovině neprosadil, ale přes svoji malou výšku 160 cm se projevil jako fenomenální steepler. Po vítězství v Pardubické se vrchní zvěrolékař po vzoru Karla Kinského rozhodl roku 1913 zkusit štěstí i ve Velké liverpoolské steeplechase, ale těžký pád v tréninku mu zabránil startovat v tomto extrémním dostihu. Válku prožil Bartosch na balkánské frontě, odkud se vrátil do Brna, byl převzat čs. armádou a v hodnosti podplukovníka veterinární služby pod jménem František Bartoš odešel do výslužby. Usadil se v Brněnských Ivanovicích, kde vedle soukromé praxe spravoval brněnskou dostihovou dráhu zvanou Ráječek. Trénování dostihových koní a organizaci brněnského turfou se věnoval přes značné zdravotní potíže prakticky až do své smrti 4. 9. 1939, kdy v něm odešel nejen slavný dostihový jezdec a trenér, ale i úspěšný chovatel a vynikající hipiatr. Jeho jméno, ať již psáno česky či německy, by proto nemělo v našich dějinách těchto spřízněných disciplin chybět.

Prof. MVDr.Vladimír Benda,DrSc

Vzpomínka na zakladatele Brněnské školy československé veterinární morfologie

Prof. MVDr. Jan Kolda, DrSc. – zakladatel československé veterinární morfologie – pod tímto hrdým prohlášením se skrývá velká osobnost člověka, který zasvětil svůj život veterinární morfologii a vysoké škole, dnešní VFU Brno. Jméno profesora Koldy znamená pro naši veterinární veřejnost, zvláště jeho žáky a pokračovatele, symbol preciznosti, vytrvalosti a obětavosti v díle, které pro československou veterinární medicínu vykonal.



Narodil se před 110 roky, 26. listopadu roku 1895 v Kamenici u Jihlavy. Studia veterinární medicíny započal v roce 1913 ve Vídni. Po absolvování tří semestrů byl povolán na vojnu jako zásobovací důstojník, kde setrval až do konce války. Ve studiu potom pokračoval na Veterinárním provizoriu v Praze a jeden semestr na Vysoké škole zvěrolékařské v Brně. Zbývající část studia dokončil na Vysoké škole zvěrolékařské v Alfortu u Paříže, kde nabyl zvěrolékařského diplomu v roce 1921. Tamtéž absolvoval i kurz exotické veterinární medicíny a získal patřičný diplom. Absolvoval i 5. a 6. semestr lékařské fakulty na Sorboně (1. – 4. semestr mu byly jako absolventu Vysoké školy veterinární v Alfortu uznány). Zde složil zkoušky z anatomie, fyziologie i vnitřních chorob.

Ve Francii se vedle studia intenzívně zabýval vědeckou prací a navázal celou řadu osobních kontaktů s významnými osobnostmi a kolegy. Po vyčerpání dotace na stipendijní pobyt se vrátil do Brna, kde byl roku 1922 nostrifikován a v roce 1923 dosáhl na Vysoké škole zvěrolékařské v Brně hodnosti doktora veterinární medicíny. Zde nastoupil jako asistent na farmakologický ústav, kde rozvinul svoji vědeckou a publikační činnost, takže byl záhy připraven k habilitaci v oboru farmakologie. Řešil i otázky působení léků na autonomní nervový systém a zabýval se též ne

dosti jasně prozkoumanou morfologií v této oblasti. Vzhledem k rozvíjející se Vysoké škole zvěrolékařské v Brně se naskytla příležitost v uplatnění se ve výuce morfologie, a tak se Kolda v krátké době připravil i na habilitaci z anatomie a započal s realizací velkolepého projektu vybudovat moderní ústav veterinární anatomie na světové úrovni. Vzhledem k jeho vynikajícím povahovým vlastnostem pro tento cíl vhodných, s vynikající znalostí v oboru, se znalostí světových jazyků, jeho příslovečnou pílí a vytrvalostí, se schopností nadchnout sebe i své spolupracovníky, se mu mnohé z jeho záměrů podařily. Bylo to v poměrně krátké době jeho aktivního pracovního úsilí narušeného navíc uzavřením vysokých škol v Československu během II. světové války a nevyčísitelnou chorobou, která ho postihla začátkem padesátých let. Bylo to i komplikovanými politickými událostmi té doby.

Profesor Jan Kolda byl vynikající veterinární anatom nejen u nás, ale tak byl známý i v zahraničí. Byl vynikající pedagog nejen svou dikcí, ale i činy a dokázal odhadnout a realizovat potřebnou podporu pro své studenty i spolupracovníky, asistenty a demonstrátory. Profesní badatelské záměry realizoval se svými tuzemskými i zahraničními žáky v četných dizertacích, habilitačních spisech a vždy kvalitních publikacích.

Prof. Kolda v první řadě vybudoval na tehdejší dobu i dnes moderní, prostorný anatomický ústav s dokonalým zázemím pro vědeckou i pedagogickou práci. Byla to reprezentační pitevna, dokonalá sbírka morfologických preparátů, tzv. „Ossarium“ a velkolepé anatomické muzeum, obojí kdykoliv přístupné pro studenty. Sepsal první české učebnice veterinární anatomie, z nichž Úvod od studia anatomie, Nauka o kostech, kloubech a svalch a Anatomie a fyziologie domácích ptáků jsou publikace světového

významu. Stal se tak i tvůrcem českého názvosloví ve veterinární anatomii. Prof. Kolda vchoval celou řadu úspěšných žáků, z nichž je 14 docentů a profesorů a celá řada úspěšných veterinárních lékařů v praxi. Vedl více než 60 dizertantů a mnohým svým spolupracovníkům se stal v práci i osobním životě upřímným rádcem a vzorem. Protože byl pracovitý, důsledný a vysoce vzdělaný, nejen jako morfolog, nebál se svých spolupracovníků, naopak rád jim pomáhal, nežárnil na jejich úspěchy a neintrikoval. Byl to duchem i činy velký muž, neuměl být malicherný, a proto jsme my, jeho žáci a pokračovatelé, hrdi na to, že byl naším učitelem.

Význam osobnosti prof. MVDr. Jana Koldy, DrSc. přesahuje rámec Veterinární a farmaceutické univerzity Brno i rámec České republiky, neboť svým dokonalým dílem je znám mezi morfology celého světa. Proto jeho jméno chceme s hrdostí touto cestou připomenout nejen odborné veřejnosti, ale i občanům města Brna a našeho státu.

K uctění památky zakladatele „Brněnské školy československé veterinární morfologie“ připravuje Veterinární a farmaceutická univerzita Brno, její Fakulta veterinárního lékařství i Fakulta veterinární hygieny a ekologie, Komora veterinárních lékařů České republiky a dále i Sekce dějin při Společnosti veterinárních lékařů a Ústav anatomie, histologie a embryologie FVL VFU Brno vzpomínkové setkání jeho dosud žijících spolupracovníků, žáků a pokračovatelů v Brně a městečku Doubravniku Tišnova, kde je místo Koldova posledního odpočinku. Dále připravujeme u příležitosti 110. výročí narození Konferenci o významu osobnosti prof. Jana Koldy ve veterinární morfologii u nás i v zahraničí. Bude to v rámci listopadové schůze Československé biologické společnosti v Brně. Profesor Kolda byl jejím zakládajícím a aktivním činitelem.

Prof. MVDr. Čeněk Červený, CSc.